

Boplatslämningar i Himmelstalund längs Kabelvägen respektive Fiskebyvägen

L2019:2751, L2919:2752, L2021:1481
fastighet Himmelstalund 1:1 och Pryssgården 1:1
Norrköpings kommun
Östergötland
Leif Karlenby

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB

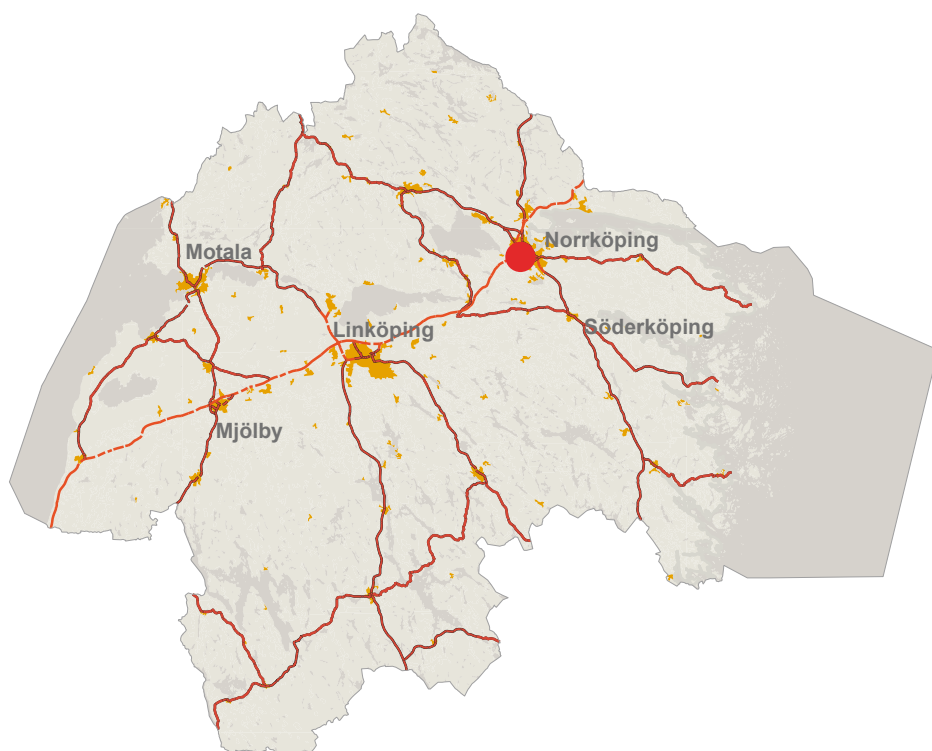
Radiatorvägen 11, 702 27 Örebro

Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se

arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

*Översiktskarta över Östergötlands län med platsen
för schaktningsövervakningen markerad i rött.*

© 2021 Arkeologgruppen AB
Arkeologgruppen rapport 2021:20

Författare	Leif Karlenby
Kvalitetsgranskning	Nina Balknäs
Grafisk form	Nina Balknäs
Omslagsfoto	Några av de över 500 skålgroparna på hällen L2009:5662
Foto	Arkeologgruppen AB om inte annat anges i figurtexten.

Upphovsrätt, om inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgängliga på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

Fastighetskartan: © Lantmäteriet Dnr: R50223371_200001

Terrängkartan, samt GSD-Översiktskartan: Lantmäteriet (CC0)

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2021:20

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING
I FORM AV EN SCHAKTNINGSÖVERVAKNING

Boplatslämningar i Himmelstalund längs Kabelvägen respektive Fiskebyvägen

L2019:2751, L2919:2752, L2021:1481
fastighet Himmelstalund 1:1 och Pryssgården 1:1
Norrköpings kommun
Östergötland

Leif Karlenby

Lst dnr 431-7286-2020

Tekniska och administrativa uppgifter

Län	Östergötland
Kommun	Norrköping
Landskap	Östergötland
Socken	Norrköping
Fastigheter	Himmelstalund 1:1 och Pryssgården 1:1

Fornlämningsnummer	L2019:2751, L2019:2752, L2021:1481
Lämningstyp	Boplatser
Datering	Bronsålder, äldre och yngre järnålder

Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning
Länsstyrelsens beslutsdatum	2020-08-10
Länsstyrelsens diarienummer	431-7286-2020
Uppdragsnummer i Fornreg	202001049
Arkeologgruppens projektnummer	P20056

Projektledare	Leif Karlenby
Fältpersonal	Leif Karlenby

Undersökningstid	2020-11-02 och 2020-11-04
Undersökt yta	76 kvadratmeter (Längs Fiskebyvägen) 162 kvadratmeter (Längs Kabelvägen)
Inmätningsteknik	RTK
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Arkiv

Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv

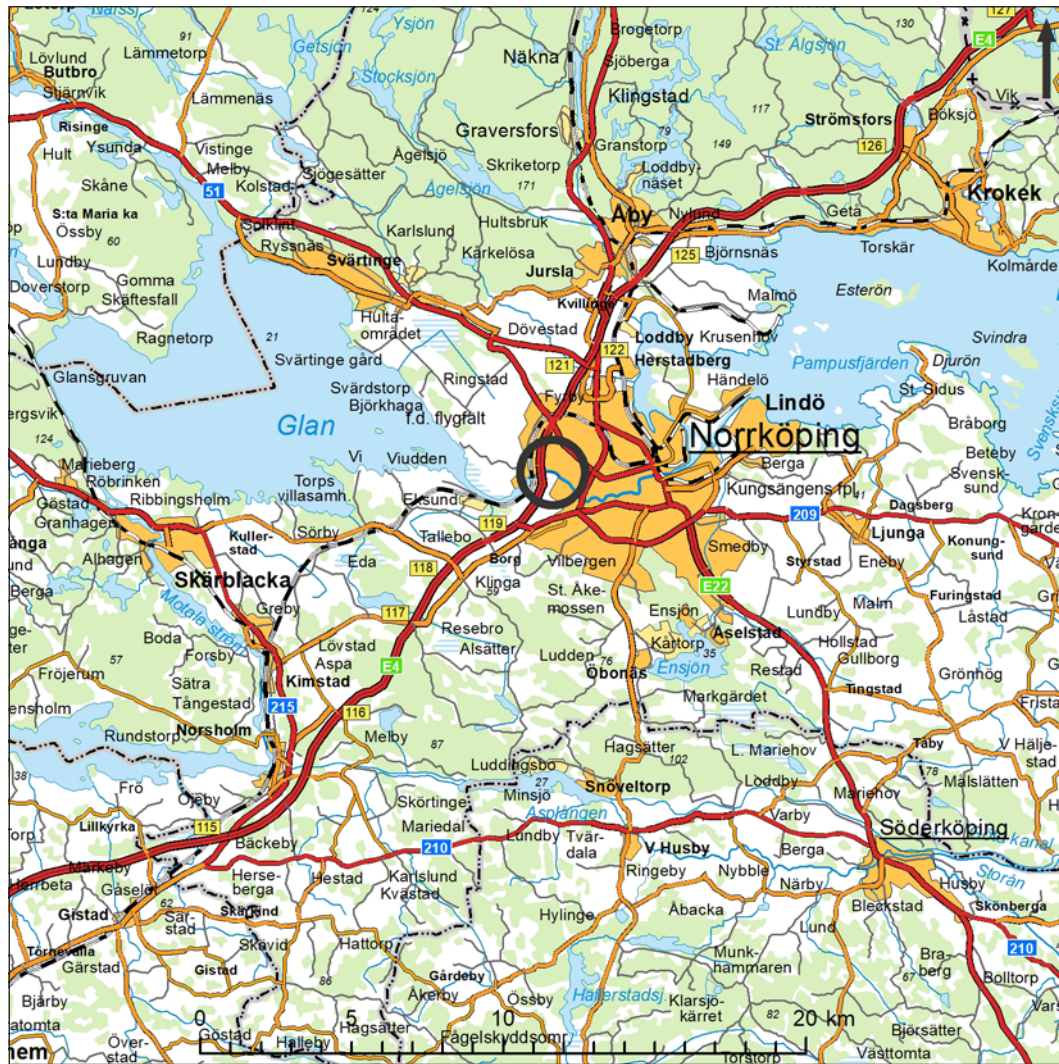
Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd

Inga fynd finns att födelä.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö	7
Plantering av träd längs Kabelvägen	7
Tillägg för plantering av träd längs Fiskebyvägen.....	7
Syfte och målgrupper.....	7
Metod och genomförande.....	7
Resultat.....	8
Kabelvägen	8
Fiskebyvägen	11
Undersökningarna den 2 november	11
Undersökningarna den 4 november	12
Tolkning.....	13
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	14
Referenser	15
Tryckta källor	15
Webbmaterial	15
Bilagor	16
<i>Bilaga 1. Schaktbeskrivningar.....</i>	<i>16</i>
<i>Bilaga 2. Anläggningsbeskrivningar.....</i>	<i>19</i>

Figur 1. Karta över Norrköpingsområdet med platsen för Pryssgården och Himmelstalund markerad med svart ring. Skala 1:250 000.

Sammanfattning

Norrköpings kommun avsåg att plantera tio lindar längs Kabelvägens östra sida och 20 lindar längs med Fiskebyvägen. Platserna är belägna i ett område där flera fornlämningar har påträffats de senaste åren.

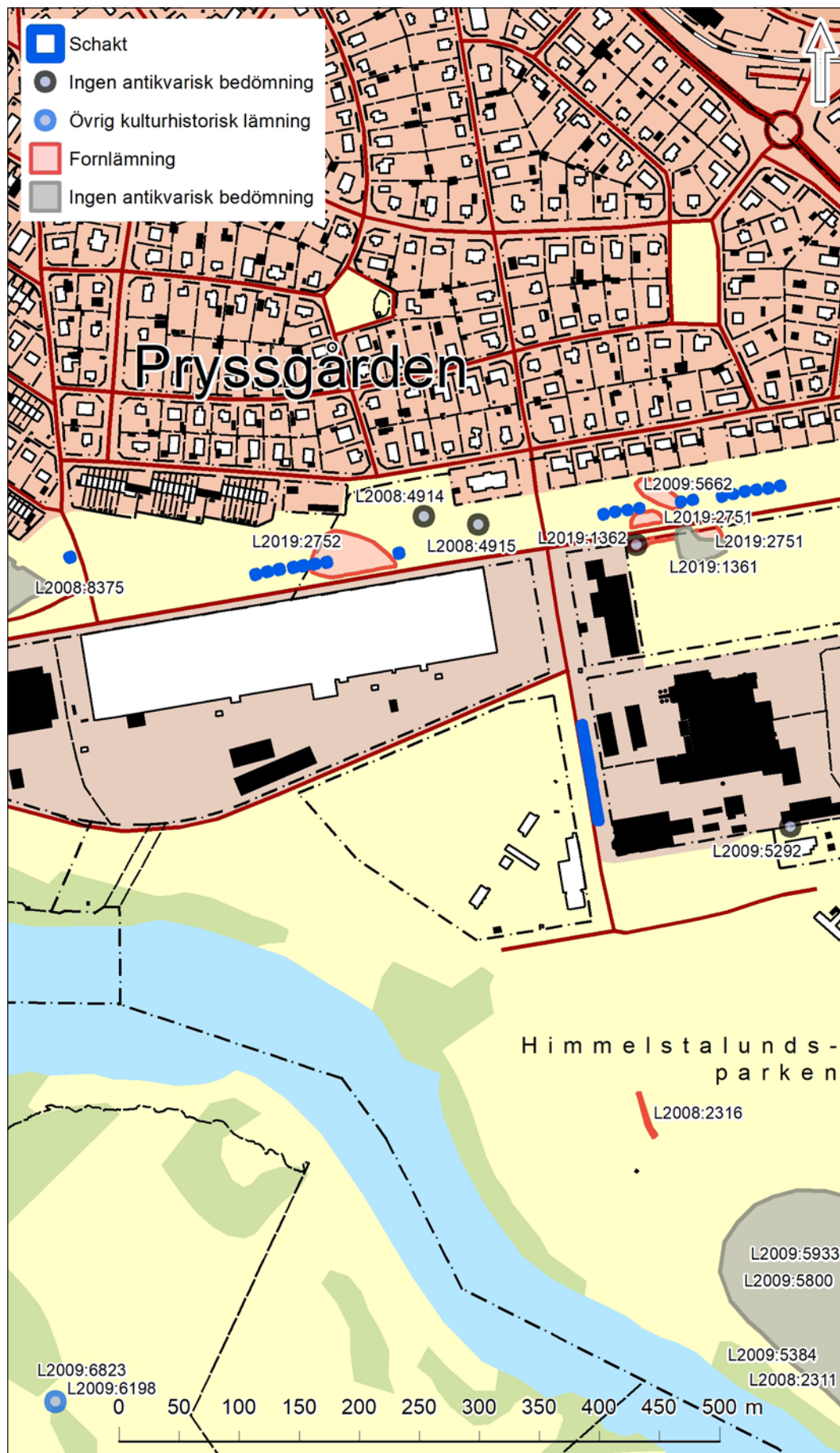
Arkeologgruppen AB övervakade schaktningsarbetena och därvid påträffades nya fornlämningar. Längs Kabelvägen påträffades två härdar som möjligen kan knytas till boplatser åt norr, de kan vara utkantsanläggningar belägna inom en större boplat.

Längs Fiskebyvägen fanns sedan tidigare två kända boplatssytor. Vid grävningen av de 2×1,8 meter stora trädgroparna framkom tre stolphål samt kulturlager i ett par av groparna i direkt anslutning till en boplat från järnålder (L2019:2752).

I den östra delen var groparna redan grävda när kontrollen skulle göras varför bedömningen av fornlämningarna försvårades. Det har även här tidigare undersökts en boplat från järnålder (L2019:2751). Det framgick också att den vattenledning som grävts ned längs med Fiskebyvägen har inneburit stor skada på boplaten.

Inledning

Norrköpings kommun ansökte hos Länsstyrelsen om tillstånd att få plantera träd längs Kabelvägen, med ett senare tillägg för liknande arbete längs Fiskebyvägen. Länsstyrelsen ansåg, då området är mycket rikt på fornlämningar, att planteringsarbetet skulle följas av arkeolog vid en så kallad arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning. Detta arbete anvisades Arkeologgruppen AB. Länsstyrelsens beslut är daterat 2020-08-10. Fältarbetet genomfördes under två dagar i november 2020.

Figur 2. Plan över området där planteringarna skedde. Längs med Fiskebyvägen syns de små groparna som grävdes där, längs med Kabelvägen i nord-sydlig riktning syns det 90 meter långa schaktet. Skala 1:5 000.

Bakgrund och kulturmiljö

Plantering av träd längs Kabelvägen

Norrköpings kommun avsåg att plantera tio lindar längs Kabelvägens östra sida, som ligger i närheten av kända fornlämningar varav flera är undersökta och borttagna men med oklar utbredning. Schaktningsarbetena övervakades därför av arkeolog.

Tillägg för plantering av träd längs Fiskebyvägen

Förutom de lindar som Norrköpings kommun planterade längs Kabelvägen gav Länsstyrelsen i ett tilläggsbeslut om tillstånd att ytterligare plantera 21 träd längs Fiskebyvägen. Arbetet skulle övervakas av arkeolog på samma sätt som vid Kabelvägen. Även här har fornlämningar undersökts tidigare. Trädgroparna kom att direkt beröra L2019:2751 och L2019:272. I det östra området låg groparna nära en större skålgropsförekomst (L2009:5662). Sammanlagt finns över 500 skålgropar fördelade på fyra ytor.

Syfte och målgrupper

Schaktningsarbetet skulle övervakas av arkeolog i syfte att i första hand undvika att skada fornlämningar men om inte det kunde undvikas, skulle de lämningar som påträffades undersökas och dokumenteras. Vidare togs vid behov makroprover och kolprover samt vedartsprover för analys om ¹⁴C-prover skulle behöva göras.

Metod och genomförande

Schaktningsarbetena övervakades av arkeolog i syfte att i första hand undvika att skada fornlämningar men om inte det kunde undvikas, skulle de undersökas och dokumenteras. Längs Kabelvägen grävdes ett 90 meter långt schakt genom att gräs och matjord avlägsnades med en grävmaskin. Längs Fiskebyvägen grävdes 21 gropar som var 2,0×1,8 meter stora och de grävdes skiktvis ned till steril mark eller till eventuell anläggningsnivå.

På grund av en kommunikationsmiss mellan exploatör, utförare och kommun kom de tolv gropar som skulle grävas öster om Grenadjärvägen att grävas utan arkeologisk närvaro. Därvid har metoden och eventuell registrering kommit att bli av annan karaktär. Dokumentationen har främst kommit att gälla sektionerna. Inga anläggningar fanns kvar i groparnas bottnar.

Resultat

Figur 3. Vy över den södra änden av schaktet vid Kabelvägen. Längs med schaktet kan man se ett ljusare stråk. Det är ett kabelschakt som följer schaktet hela vägen. Foto från söder.

Figur 4. Den ena av de påträffade hårdarna (A216). Foto från nordväst.

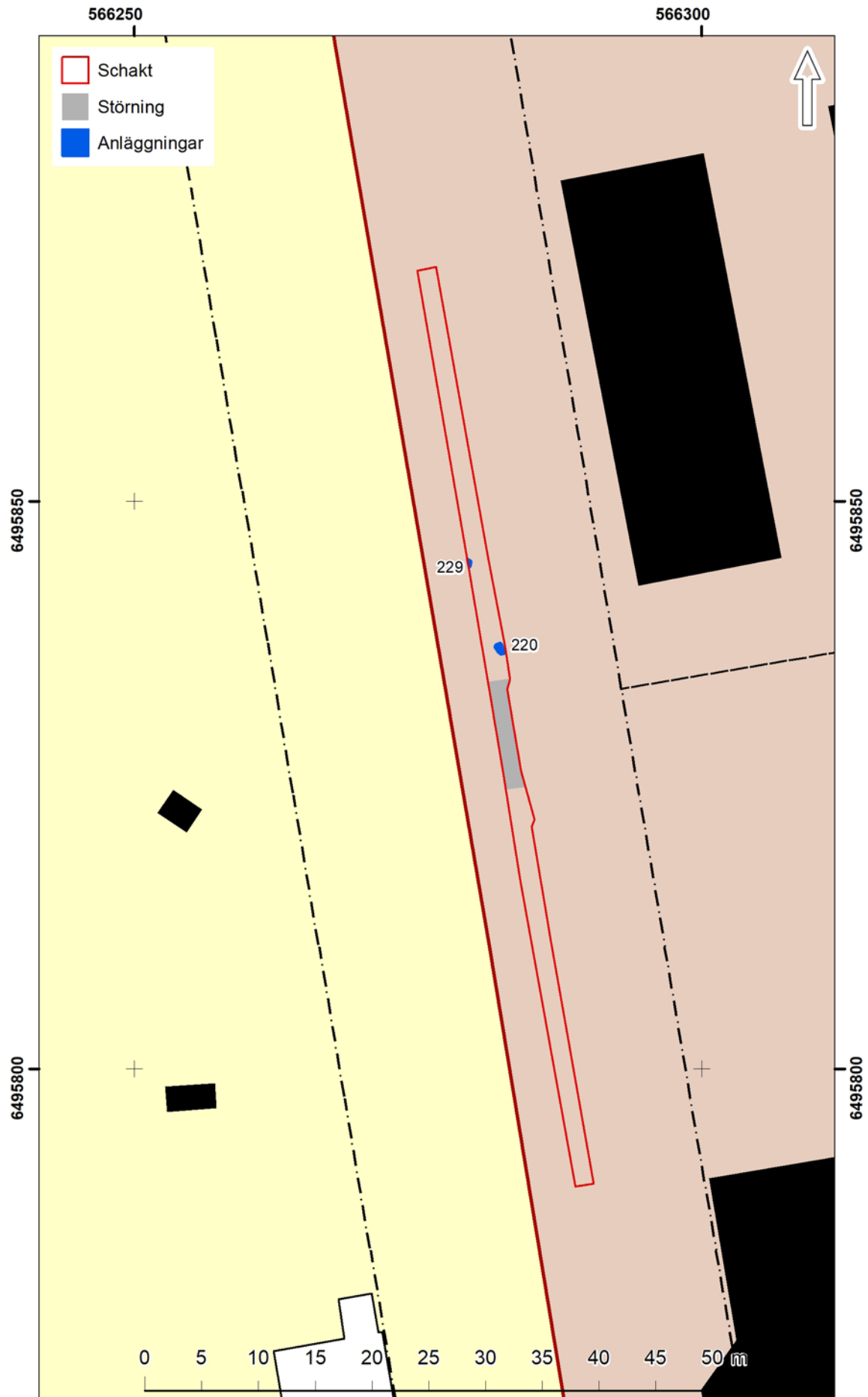
Kabelvägen

Ett 90 meter långt schakt grävdes den 2 november längs med Kabelvägen i nord-sydlig riktning. Ytan bestod av en smal grässträng mellan vägen och ett staket i öster som löpte i samma riktning som vägen. Schaktet grävdes i sin helhet vid ett tillfälle och arkeologen följde med och dokumenterade det som kom fram.

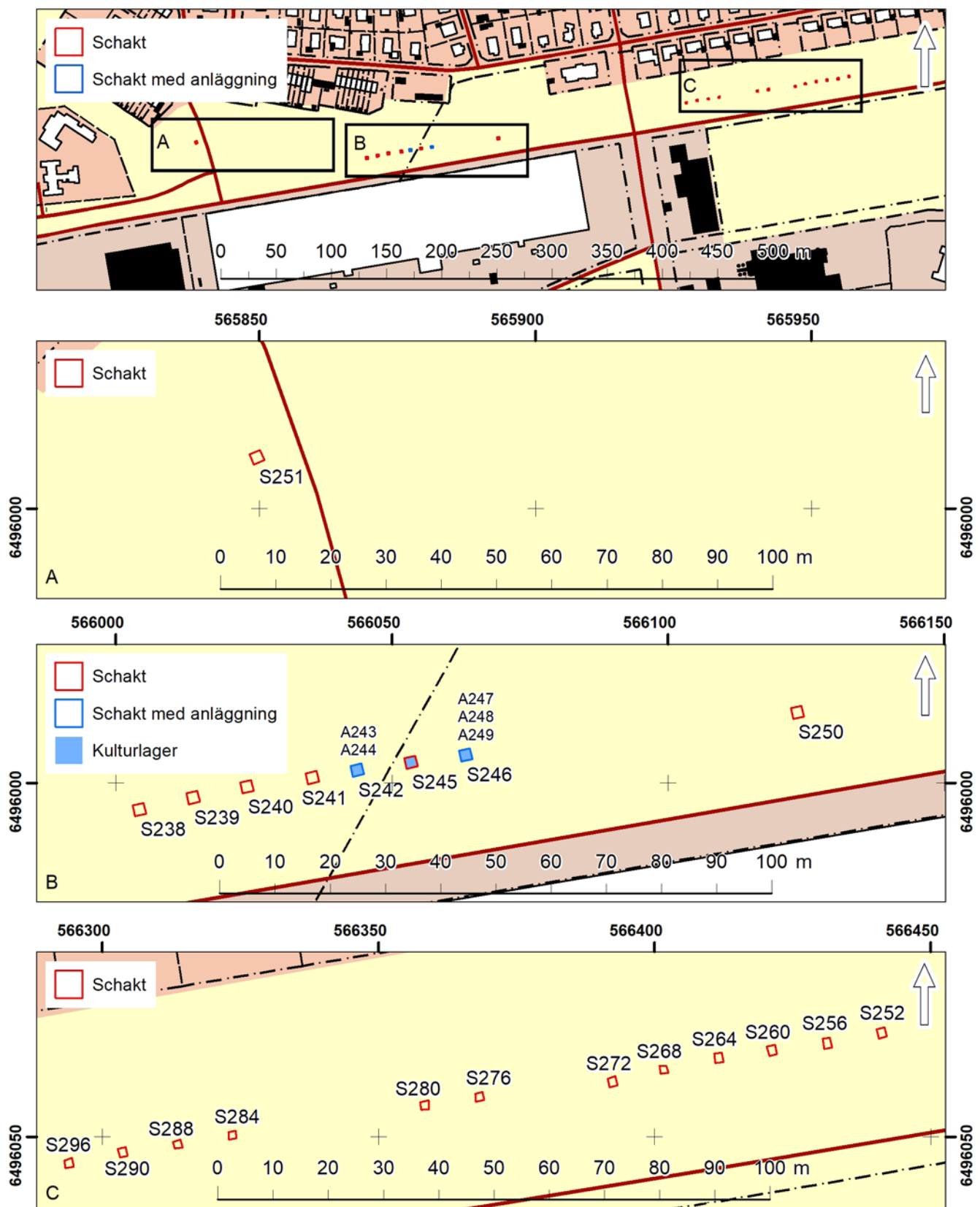
Längs med schaktet, i dess mitt, fanns ett kabelschakt cirka 0,6 meter brett. Det innebar att endast två smala remsor av orörd mark fanns i schaktet. Under grästorven fanns ett matjordsskikt som var omkring 0,3–0,4 meter djupt. Det fanns för övrigt flera schakt som gick på tvären genom schaktet, så förutsättningarna för att hitta något fornt var inte så goda.

Ungefär i mitten av schaktet kom ändå fram ett par hårdar. Den ena (A216) var intakt men låg delvis utanför schaktet vid dess östra kant. Den var 1,0 meter i diameter och bestod av ett tunt skikt med kol och sot. Ett mindre antal skärvstenar fanns också i dess fyllning. Anläggningen var cirka 0,05 meter djup och hade en relativt plan botten.

Den andra håarden (A229) var mindre med en ursprunglig diameter på 0,6 meter. Den var dock skuren av kabeldiket så endast en 0,1 meter bred remsa fanns kvar. Fyllningen bestod av kol och sot med enstaka skärviga stenar. Den lilla delen av håarden som var kvar indikerade ett relativt litet djup även på denna anläggning. Ett par centimeter var bevarat.

Figur 5. Plan över schaktet vid Kabelvägen. De två härdarna är utritade. Skala 1:500.

Figur 6. Planer över de små, fyrkantiga schakten längs Fiskebyvägen. A) Det västligaste schaktet. B) Övriga schakt väster om Grenadjärsvägen. C) Schakten öster om Grenadjärsvägen. Översiktskartan skala 1:5 000; detaljkartorna a-c skala 1:1 000.

Fiskebyvägen

UNDERSÖKNINGARNA DEN 2 NOVEMBER

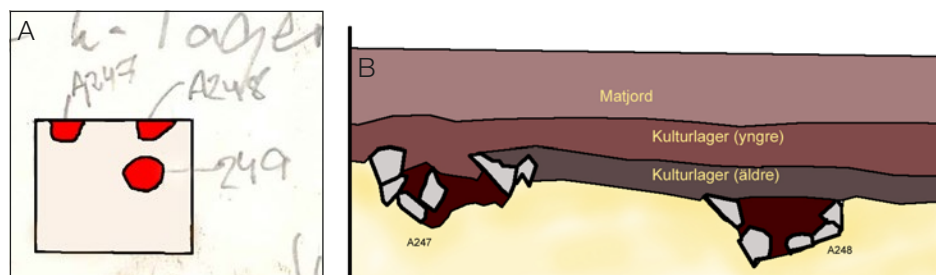
På eftermiddagen den 2 november påbörjades schaktningarna längs Fiskebyvägen väster ifrån och grävdes fram till Grenadjärsvägen. Sammanlagt grävdes nio 2×1,8 meter stora gropar med grävmaskin. I tre av schakten (S242, S245 och S246) påträffades kulturlager, som kunde knytas till lager som framkom vid undersökningar år 2019 (Kennebjörk 2019). I det västra schaktet (S242) var kulturlagret ljusare, något gråaktigt och i sanden som kom under fanns små kolstänk. I de två övriga schakten var kulturlagren mycket mörka, svarta och fulla med kol och sot.

I S242 fanns två stolphål (A243 och A244), 0,25 respektive 0,15 meter i diameter. Det förstnämnda var 0,08 meter djupt med skålformad botten, det sistnämnda 0,10 meter djupt med ojämn och något spetsig form i sektion. Inget av stolphålen hade stenskoning.

I S246 framkom tre stolphål (A247, A248 och A249), alla stenskodda med en diameter på cirka 0,30 meter. Två av stolphålen hade grävts igenom ett kulturlager, det tredje kom fram under kulturlagret. Vid de tidigare undersökningarna hade också noterats att det fanns en stratigrafi mellan anläggningar som överlagrades av och anläggningar som överlagrade ett mer sammanhängande kulturlager (Kennebjörk 2019:19). Förmodligen utgör lagren i trädgroparna delar av det lagret.

Figur 7. Foto av de två stolphål (A247 och A248) som grävts igenom ett kulturlager. Foto från söder.

Figur 8. A) Plan (skala 1:100), B) sektion av de två stolphålen A247 och A248. Skala 1:20.

Figur 9. Vy över hållristningsytan L2009:5662 innan groparna grävts längs parken i öst-västlig riktning, i bildens högra kant. Foto från väster.

UNDERSÖKNINGARNA DEN 4 NOVEMBER

Vid grävandet av gropar för trädplantering i den östra delen kom 12 gropar att grävas utan arkeologisk närvaro. Det skedde den 3 november 2020 då undertecknad var iväg på ett annat uppdrag. Överenskommelsen med Svevia var att schakten/groparna skulle grävas den 2 och 4 november, men på grund av misskommunikation mellan Svevia och entreprenören som skötte trädplanteringen kom de gropar som låg öster om Kabelvägen att grävas den 3 november. De var cirka 2×2 meter stora och 0,4–0,6 meter djupa. De var alla nedgrävda till skiljet mellan matjord och den underliggande naturliga sanden.

Inga anläggningar av forntida karaktär kunde ses nedgrävda i botten. Sektionerna i groparna avslöjade en lagerföljd med grästorv och matjord överst som var cirka 0,2–0,3 meter djupt. Därunder fanns ett lager som föreföll vara ett kulturlager med brunjord, även det omkring 0,2 meter djupt. I lagret påträffades, i alla gropar utom den västligaste, bitar av tegel. I ett par gropar kom rödgods och porslin. Det fanns inte heller spår av anläggningar i sektionerna. I den västligaste gropan fanns ett decimetertjockt, sandigt lager med inslag av brunjord. Det saknade fynd av ovan nämnd karaktär och kan därför möjligen ses som ett kulturpåverkat lager.

Mellan de mörka mat- och brunjordslagren fanns i flertalet gropar ett tunt skikt med ljusgul lera, ställvis med sandiga inslag. Vid undersökningstillfället var detta något förvirrande, men vid läsning av rapporten över förundersökningen framgår det att området varit föremål för en hel del grävningsverksamhet under senare tid. Bland annat har en stor vattenledning grävts ner i området. Det kan vara arbetena med den – och igenfyllningen av schaktet – som åstadkommit detta lager med lera och sand.

Utifrån rapporten om undersökningen av 2019:2751 framgår att det trots allt fanns gott om anläggningar: stolphål, störhål, hårdar, skärvsten och kulturlager vilket visar att det funnits en boplats på platsen (Kennebjörk 2019:28ff). Söder om Fiskebyvägen fanns en fortsättning på samma boplats (Kennebjörk 2019:33; Asserstam & Strandberg 2019:14f).

Figur 10. Representativ sektion i en av trädgroparna på den östra sidan. I botten syns den sterila sanden/silten. Över den ett cirka 0,2 meter tjockt matjordslager som möjligen kan vara ett äldre odlingslager. Där ovan finns ytterligare ett sandigt lager som verkar uppkastat från vänster (söder). Det kan vara påförda massor som hänger ihop med nedgrävningen av en vattenledning strax utanför bild. Därefter har man anlagt gräsmatta genom att lägga på ett lager matjord och så gräs. Foto från öster.

Tolkning

Två härdar påträffades i det 90 meter långa schaktet som följde Kabelvägen. Båda var enbart delvis synliga och kraftigt skadade av ledningsschakt som följde vägen och därmed schaktet. Dock kan de läggas till alla tusentals av härdar som påträffats över hela Östergötland och som ofta förekommer ensamma. De har tolkats vara härdar som anlagts av rastande fåraherdar (eller ko-herdar). De har vanligen dateringar till tiden strax före och efter Kristi födelse och fram i romersk järnålder (Petersson 2006). De två härdarna kan också ha ett samband med boplatslämningarna inom L2019:2751, som ligger endast 200 meter åt nordöst.

Vid grävningen av de 20 trädgroparna framkom boplatslämningar invid de två tidigare grävda boplatserna L2019:2751 och L2019:52. I det senare utökades antalet stolphål med tre; det gav dock inga nya insikter i platsens funktion. I öster vid L2019:2751 var omständigheterna sådana att det inte gick att uttala sig om fornlämningen. Det framgick dock tydligt att området där trädgroparna grävdes redan tidigare varit föremål för omfattande grävningar när vattenledningen på platsen grävdes ned.

Tidigare har fornlämningar påträffats i stor mängd i Pryssgården–Himmelstalund. Inte minst gäller detta det stora hållristningsområdet vid Himmelstalund. Den enormt stora boplaten vid Pryssgården (där motorvägen drar fram idag) är ett annat exempel.

Under senare tid har mindre "titthål" grävts inne i Pryssgårdsområdet som i de flesta fall har påvisat boplatslämningar i mindre skala. Det kan visserligen bero på de mindre ytor som tagits upp. Ställer man samman de grävningar som genomförts i området kring Fiskebyvägen kan man dra den slutsatsen att de förmodligen utgör delar av en större sammanhängande fornlämningsplats med boplatsspår från bronsålder fram järnålder. Det är inte heller helt uteslutet att de kan utgöra delar (kanske ytterdelar) av den enorma Pryssgårdsboplaten.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Syftet med undersökningen var att om möjligt undvika att fornlämningar kom till skada och om det inte var möjligt skulle lämningarna undersökas och dokumenteras. Nyupptäckta fornlämningar registrerades i Fornreg. Arkeologgruppen AB närvarade vid arbetena på Kabelvägen. Ett tillägg gjordes i sista stund, då 18 träd också skulle planteras längs Fiskebyvägen. Arkeolog närvarade också vid dessa arbeten och dokumenterade påträffade fornlämningar. De av groparna som låg öster om Grenadjärsvägen kom av misstag att grävas av exploatören utan att Arkeologgruppen AB var närvarande varför groparna dokumenterades i efterhand från sektionerna.

Som en följd av ovanstående anser Arkeologgruppen AB att syftet i undersökningsplanen uppfyllts i sådan utsträckning som det under rådande omständigheter var möjligt.

Referenser

Tryckta källor

- Asserstam, M. & Strandberg, C. 2019. *Himmelstalund–Klinga. En del av Ostlänken*. Utredning etapp 1 och 2. Borg 11:1, Borg 16:2, Borg 14:40, Generatorn 1:48 2, Himmelstalund 1:1 och Strömbrytaren 10 Borg, Norrköping och Östra Eneby socknar, Norrköpings kommun, Östergötlands län, Östergötland. Stiftelsen Kulturmiljö Rapport 2019:47. Västerås.
- Karlenby, L. 2020. *Schakt i Katterumsvägen, Pryssgården*. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning vid fornlämning L2019:2752 och L2008:8375 inom fastigheten Potatisen m.fl., Norrköping, Östergötland. Arkeologgruppen AB Rapport 2020:47. Örebro.
- Karlenby, L. 2021. *Boplatsspår mellan Katterumsvägen och Fiskebyvägen*. L2020:6775, boplat, Pryssgården 1:1, Norrköpings socken och kommun, Östergötland. Arkeologgruppen AB Rapport 2021:19. Örebro.
- Kennebjörk, J. 2019. *Boplatser längs Fiskebyvägen i Norrköping*. Arkeologisk utredning etapp 2, förundersökning och undersökning. Fornlämning Östra Eneby 75:1 och Norrköping 361–362 Himmelstalund 1:1, Fiskeby 1:36 och 1:48, Pryssgården 1:1 samt Regulatorn 3 Norrköpings socken, Norrköpings kommun Östergötlands län, Östergötland. Stiftelsen Kulturmiljö Rapport 2018:74. Västerås.
- Petersson, M. 2006. *Djurhållning och betesdrift. Djur, människor och landskap i västra Östergötland under yngre bronsålder och äldre järnålder*. Diss. Uppsala universitet, Uppsala.

Webbmaterial

Den digitala fastighetskartan från Lantmäteriet.

Bilagor

Bilaga 1. Schaktbeskrivningar

LÄNGS KABELVÄGEN

S200

Schakt 90x1,8 meter. Överst var gräs, där under 0,2 meter tjock matjordslager och i botten sandig morän. Längs med hela schaktets längd fanns tre ledningsschakt (fiber, el och ytterligare något annat). Mycket smal remsa med orörd mark.

LÄNGS FISKEBYVÄGEN VÄSTER OM GRENADJÄRVÄGEN

S238

Schakt 2x1,8 meter och 0,4 meter matjordsskikt över sand.
Ingen synlig fornlämning.

S239

Schakt 2x1,8 meter och 0,2 meter tjockt matjordsskikt över sand.
Ingen synlig fornlämning.

S240

Schakt 2x1,8 meter och 0,2 meter tjockt matjordsskikt över svämmat lager?
Möjligen har det stått vatten i området. Ingen synlig fornlämning.

S241

Schakt 2x1,8 meter och 0,2 meter tjockt matjordsskikt över svämmat lager?
Möjligen har det stått vatten i området. Ingen synlig fornlämning.

S242

Schakt 2x1,8 meter och 0,2 meter tjockt matjordsskikt över 0,2 meter kulturlager med något kolhaltig sand. Under detta fanns två stolphål (A243 och A244).

S245

Schakt 2x1,8 meter och 0,2–0,3 meter tjockt matjordsskikt över 0,2 meter tjock kulturjord med fet och kol/sotig karaktär.

S246

Schakt 2x1,8 meter och 0,2 meter matjord över 0,2–0,3 meter kulturjord som var mycket mörk med tydliga kol- och sotinslag. Genom kulturlagret var två stenskodda stolphål nedgrävda (A247 och A248), Anläggningarnas övre del var avklippt genom senare tiders odling. Under kulturlagret fanns ytterligare ett stenskott stolphål (A249).

S250

Schakt 2x1,8 meter och 0,3 meter djupt med matjord över sand i botten.

S251

Schakt 2x1,8 meter och 0,2 meter djupt med matjord över glaciallera. I schaktet fanns också en grop fylld med asfalt.

LÄNGS FISKEBYVÄGEN ÖSTER OM GRENADJÄRVÄGEN

Följande trädgropar (schakt) grävdes dagen innan arkeolog skulle medverka vid grävarbetet, vilket innebar att det fanns färre saker att iaktta. Huvudsakligen fick bedömningen av markens beskaffenhet bedömas utifrån sektioner längs gropens kanter.

S252

Schakt 2x1,8 meter och 0,45 meter djupt. Överst var grästorv med matjord cirka 0,2 meter, därunder vidtog ett ljust lerskikt om 0,10 meter med inslag av kol. Under detta fanns ett mörkbrunt, mylligt kulturlager med sandinslag 0,15 meter tjockt. I botten fanns ljus sand. Inga synliga anläggningar. Schaktet var grävt ned i den sterila sanden.

S256

Schakt 2x1,8 meter och 0,4–0,5 meter djupt. Under grästorven fanns en del upplagd/uppkastad matjord, varunder följde i sydöstra hörnet en rest av samma kulturlager oms i S252, dock med kolinslag. I botten fanns sand övergående i moränen. Schaktet var grävt ned i den sterila sanden.

S260

Schakt 2x1,8 meter och 0,3 meter djupt. Urschaktad mark överst, matjord och bottenmorän blandad. I botten fanns fin sand. Markarbeten har tidigare utförts här. Kan vara lämningar efter vattenledningsschaktet som löper strax intill eller spår av den arkeologiska undersökningen av L2019:2751.

S264

Schakt 2x1,8 meter och 0,4–0,5 meter djupt, fyllning som ovan.

S268

Schakt 2x1,8 meter och 0,4 meter djupt, fyllning som ovan.

S272

Schakt 2x1,8 meter och 0,4–0,6 meter djupt. Överst var gräs och 0,20 meter matjord, därunder 0,20 meter kulturlager, mörkbrunt mylligt och sandigt. Möjligen inslag av kol och sot?

S276

Schakt 2x1,8 meter och 0,40 meter djupt. Matjordslagret var 0,20 meter djupt, därunder 0,20 meter kulturlager. Mellan dessa ett tunt lerskikt som överlagrar (men hör ihop med) kulturlagret som är mörkbrunt, sandigt/siltigt med inslag av kol. Lerlagret innehåller tegel, kulturlagret små platta bitar av bränd lera – ej tegel, ej magrat. En mindre bit av obränt ben påträffades i lagret.

S280

Schakt 2x1,8 meter och 0,40 meter djupt. Överst 0,15 meter tjockt lager av matjord, 0,15 meter mörkbrun kulturjord med inslag av kol och små bitar hårt bränd lera. Sand med små stenar i botten.

S284

Schakt 2x1,8 meter och 0,50 meter djupt. Överst 0,25 meter matjord, därunder ett skikt med lerlinser, i botten ett kulturlager mörkbrunt med kol. Fynd av tegel, pipleredekorerat rödgods samt porslin. Lagret är förmodligen historiskt (1700- eller 1800-tal), Det är emellertid åtskilt från det övre av ett tunt lager ljus lera.

S288

Schakt 2x1,8 meter och 0,6 meter djupt varav 0,5 meter var mörkfärgad, sandig matjord. I botten var sand. Vatten trängde upp underifrån. Förmodligen inget forntida.

S292

Schakt 2x1,8 meter och 0,6 meter djupt. Överst 0,30 meter matjord, därunder påförd lera <0,30 meter. Därunder påförd mörkbrun, myllig sand medkolinslag. Leran förmodligen påförd vid arbeten med vattenledningen som längs hela sträckan löpte strax söder om trädgroparna. Det undre lagret innehöll inga fynd eller tecken på att vara ett äldre odlingslager, kan möjligen vara ett kulturlager. I botten var siltig sand.

Bilaga 2. Anläggningsbeskrivningar

LÄNGS KABELVÄGEN

A216

Hård, 1,0 meter i diameter. Fyllning av kol, sot, brända ben och skärvig sten (<0,15 meter stora).

A229

Hård, 0,6 meter i diameter. Anläggningen var halverad av ledningsschakt. Fyllning av kol, sot och enstaka skärviga stenar (<0,10 meter stora).
Längs fiskebyvägen väster om grenadjärvägen

A243

Stolphål, 0,25 meter i diameter och 0,08 meter djupt. Gråaktig sand med kulturjordsinslag, skålformad botten.

A244

Stolphål, 0,15 meter i diameter och 0,10 meter djupt. Gråaktig sand med kulturjordsinslag, ojämn, något spetsig botten.

A247

Stolphål (stenscott), 0,35 meter i diameter och 0,20 meter djupt.
Anläggningen var grävt genom kulturlagret och var grävt ned i den naturliga undergrunden. Fyllningen i stolphålet var mörk och sotig med inslag av kol.

A248

Stolphål (Stenscott), 0,30 meter i diameter och 0,15 meter djupt. Ett lager djupare än A247. Fyllningen i stolphålet var mörk och sotig med inslag av kol.

A249

Stolphål (stenscott), 0,40 meter i diameter och 0,10 meter djupt. Var anlagt på ett större djup än A247 och A248, kan var anlagt vid ett tidigare stadium. Fyllning var även här mörk med inslag av kol och sot

Arkeologgruppen AB

RAPPORT 2021:20

